



Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remisvar@regeringskansliet.se
johan.gannedahl@regeringskansliet.se

Begäran om yttrande över EUs Klimatmål 2040 och industriell koldioxidförvaltning

Er beteckning: KN2024/00503

Sammanfattning

Lännsstyrelsen Gävleborg ställer sig bakom EU-kommissionens förslag om klimatmål 2040, på nettonollutsläpp om 90 % jämfört med 1990.

Lännsstyrelsen välkomnar kommissionens ambition att höja nivån mot fossilfritt samhälle, men Lännsstyrelsen vill förorda alternativ 3, som skulle innebära en snabbare takt mot nettonoll målet 2045. Ett ambitiöst mål till 2040 sänder tydliga signaler till de aktörer som just nu ska fatta stora investeringsbeslut i industrin och beslut angående ny energiproduktion.

Lännsstyrelsen noterar också att målen adresserar viktiga frågor kring social och regional omställning, liksom säkerställande av naturresurser och ekosystemtjänster, utan att precisera hur målavvägningar och genomförande av dessa mål ska tas fram och genomföras.

Klimatmål för 2040, Avsnitt 3, Målet för 2040 och en väg till klimatneutralitet

Lännsstyrelsen Gävleborg ställer sig bakom EU-kommissionens förslag om klimatmål till 2040 som innebär en minskning av växthusgasutsläppen med 90 % netto jämfört med 1990 års nivåer. EU bör införa ett klimatmål enligt alternativ 3 i EU:s klimatforskningsråd, det vill säga ett utsläppsmål på 90-95 % till 2040. Lännsstyrelsen anser att alternativ 3 är det alternativet som ligger i linje med en tydlig omställningsväg bort från fossila bränslen som COP28 efterlyste och det 1,5 graders mål som fastställdes i Paris (COP21).

Med alternativ 3 behövs något snabbare implementering av ny koldioxidsnål teknik såsom vätgasproduktion och CCU, CCS och Bio-CCS. Det krävs en tydlig politisk inriktning, långsiktighet och incitament för att implementering av nya teknologier och att infrastruktur finns på plats 2040. Länsstyrelsen anser vidare att ökad energieffektivitet är ett av de viktigaste verktygen för att uppnå målet kostnadseffektivt och välkomnar starkare lagstiftning och styrmedel på området. För Gävleborgs del är det styrmedel som adresserar transportsektorns utsläpp, industrins omställning bort från fossila råvaror och ökad energieffektivisering som behövs. Ett ambitiöst mål till 2040 sänder tydliga signaler till de aktörer som just nu ska fatta stora investeringsbeslut i industrin och beslut angående ny energiproduktion.

Frågorna kring rättvis omställning är centrala för genomförandet. Omställningen är omfattande och kommer inte att kunna genomföras utan att regionala och sociala utmaningar adresseras kraftfullt och med olika typer av verktyg och en väl regionaliserad analys. Vinnare och förlorare kommer att finnas i samtliga EU-länder och det är av yttersta vikt att detta hanteras.

Kopplat till resiliens och ekosystemtjänster instämmer Länsstyrelsen i slutsatsen att dessa är avgörande men det finns också omfattande utmaningar i att balansera målavvägningar och målkonflikter. Åtskilliga insatser inom energi- och klimatomställningen riskerar att påverka andra miljö- och samhällsmål negativt om EU och medlemsländerna inte utvecklar målsättningar, strategier och arbetssätt för detta.

Klimatmål för 2040, Avsnitt 4, Uppnå målet för 2040

I juni 2024 ska Sverige lämna in den slutliga nationella energi- och klimatplan, som kan omfatta ytterligare åtgärder, till EU-kommissionen. Länsstyrelsen Gävleborgs förhoppning är att den svenska slutliga nationella energi- och klimatplan kommer öka tilltron på att EU kan uppnå en 90%-ig reduktion av växthusgasutsläppen till 2040.

Industriell koldioxidförvaltning

Länsstyrelsen instämmer i att industriell koldioxidhantering är en viktig byggsten för en hållbar och konkurrenskraftig ekonomi i Europa. Länsstyrelsen Gävleborg välkomnar kommissionens

ambition att förbättra marknaden för koldioxid och initiativ på EU-nivå för att snabba på och likrikta prövningsprocessen.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Per Bill med enhetschef Christoffer Carstens och klimat- och energisamordnare Maria Hysing som föredragande.